UW Medicine
UNIVERSITY OF WASHINGTON MEDICAL CENTER

ላፓሮስኮፒክ (Laparoscopic) የሐሞት ፊኛ ቀዶ ጥገና

እንዴት እንደሚዘጋጁ እና ምን እንደሚጠብቁ

ይህ የእጅ መፅሃፍ የላፓሮስኮፒክ ቀዶ ጥገና ለሚደረግላቸው ታማሚዎች ሃሞትን ለማስወገድ ነው። ምን እንደሚጠብቀዎት ለቀዶ ጥገና እንዴት እንደሚዘጋጁ እና ለማገገም እንዴት ማቀድ እንደሚችሉ ያብራራል።

የ laparoscopic ቀዶ ጥገና ምንድን ነው?

በላፓሮስኮፒክ ቀዶ ጥገና በሰውነትዎ ውስጥ 4 ወይም ከዚያ በላይ ትናንሽ ቁስሎች ተሠርተዋል። ይህ ዘዴ ከክፍት ቀዶ ጥገና ይልቅ ትናንሽ ጠባሳዎችን ይተዋል። እንዲሁም ፈጣን ማገገሚያ ሊኖርዎት ይገባል።

በላፓሮስኮፒክ (laparoscopic) ሐሞት ከረጢት ቀዶ ጥገና ኮሌሲስተክቶሚ(cholecystectomy)፣ የቀዶ ጥገና ሃኪምዎ ሃሞትን ለማስወገድ ልዩ መሳሪያዎችን ይጠቀማል። እነዚህ መሳሪያዎች በሆድዎ ውስጥ በሚገኙ ትናንሽ ቀዳዳዎች ውስጥ እንዲገቡ ይደረጋል።

ቀዶ ጥገናዎ የሚከናወነው በዋሽንግተን ሜዲካል ሴንተር በሚገኘው የቀዶ ጥገና ፓቪሊዮን ውስጥ ነው።

በቀዶ ጥገና ወቅት ሆድዎ በካርቦን ዳይኦክሳይድ (CO2) ጋዝ ይሞላል። ይህ ሐኪምዎ አካባቢውን በደንብ እንዲያይ ቆዳዎን ከአካል ክፍሎችዎ ያነሳል።

እንዴት ማዘጋጀት እንደሚቻል

- **መድሃኒቶች፡-** ከቀዶ ጥገናዎ በፊት ለ1 ሳምንት ያህል አስፕሪን ወይም ሌሎች የደም መርጋትን የሚጎዱ ምርቶችን **አይውሰዱ**። ከእነዚህ ውስጥ ሁለቱኢቡፕሮፌን (አድቪል ሞርቲን) (ibuprofen) (Advil, Motrin) እናናፕሮክሲን (አሌቭ ናፕሮሲን) naproxen (Aleve, Naprosyn) ናቸው። ለበለጠ መረጃ የተያያዘውን ሉህ ይመልከቱ።
- **መላጨት፡–** በየቀኑ ያልተላጨውን የሰውነትዎን ክፍል አይላጩ። ብዙውን ጊዜ በቀዶ ጥገና ቦታዎ አጠገብ የሚላጩ ከሆነ ከቀዶ ጥገናዎ በፊት ለ 2 ቀናት (48 ሰዓታት) ቦታውን አይላጩ።
- **ወደ ቤት መሄድ፡-** ኃላፊነት የሚሰማው አዋቂ ከሆስፒታል ወደ ቤትዎ እንዲነዳዎት እና በመጀመሪያው ምሽት ከእርስዎ ጋር እንዲቆዩ ያቅዱ። ከሆስፒታሉ ብቻዎን ማሽከርከር ወይም ታክሲ ወይም አውቶቡስ መሄድ አይችሉም።

Surgical Specialties Center | Box 356165
1959 N.E. Pacific St., Seattle, WA 98195 | 206.598.4477

ከቀዶ ጥገናው በፊት ያለው ቀን

- **የመድረሻ ጊዜ፡-** ኦአር(OR) (የኦፕሬቲንግ ክፍል) መርሐግብር አዘጋጅ እስከ 5 p.m. ድረስ ይደውልልዎታል። ከቀዶ ጥገናዎ በፊት ባለው ምሽት እና ወደ ሆስፒታል መቼ እንደሚመጡ ይነግሩን። ቀዶ ጥገናዎ ሰኞ ከሆነ፣ መርሐግብር አስማሚው አርብ በፊት ይደውልልዎታል።

  ይህ ጥሪ 5 p.m ላይ ካልደረስዎ፡ 206.598.6541 ይደውሉ።

- **መታጠብ፡-** ከቀዶ ጥገናዎ በፊት በነበረው ምሽት ገላዎን ይታጠቡ። ነርስዎ የሰጠዎትን ልዩ ፀረ-ባክቴሪያ ሳሙና ይጠቀሙ።
  - ልዩ ሳሙና በፊትዎ፣ በፀጉርዎ ወይም በግል ክፍሎችዎ ላይ **አይጠቀሙ**። በእነዚያ ቦታዎች ላይ የራስዎን ሳሙና እና ሻምፑ ይጠቀሙ (ከሳሙና ጋር የመጡትን መመሪያዎች ይመልከቱ)።
  - ለማድረቅ ንጹህ ፎጣዎችን ይጠቀሙ እና ንጹህ ልብስ ያለብሱት።

የቀዶ ጥገና ቀን

- **በቤትዎ ውስጥ ይታጠቡ** ቀዶ ጥገናዎ በሚደረግበት ጠዋት ላይ ገላዎን ይታጠቡ። ከዚህ በፊት በነበረው ምሽት ሲታጠቡ እንዳደረጉት ተመሳሳይ እርምጃዎችን ይከተሉ።
- **ማሞቂያ ብርድ ልብስ፡-** በሆስፒታሉ ውስጥ ወደኦአር (OR) ለመግባት እየጠበቁ እያለ በማሞቂያ ብርድ ልብስ እንሸፍናለን። ይህ ሰውነትዎን ያሞቃል እና ኢንፌክሽንን ለመከላከል ይረዳል።

ከቀዶ ጥገና በኋላ

ከቀዶ ጥገናዎ በኋላ ወይም በማግስቱ ጠዋት ወደ ቤትዎ ይሄዳሉ። ኃላፊነት የሚሰማው ትልቅ ሰው ከሆስፒታል ወደ ቤትዎ እንዲነዳዎ ያቅዱ። ከቀዶ ጥገናዎ ጋር በተመሳሳይ ቀን ወደ ቤት ከሄዱ፣ አንድ ትልቅ ሰው በመጀመሪያው ምሽት ከእርስዎ ጋር እንዲቆይ ያቅዱ።

ለደህንነትዎ

በቀዶ ጥገናዎ ወቅት እና በኋላ የሚቀበሏቸው መድሃኒቶች በግልፅ የማሰብ ችሎታዎን ይጎዳሉ። ከቀዶ ጥገናው በኋላ ለ 24 ሰዓታት የሚከተሉትን አያድርጉ፡-

- መንዳት
- በእራስዎ መጓዝ
- ማሽኖችን መጠቀም
- አልኮል መጠጣት
- ህጋዊ ሰነዶችን መፈረም ወይም አስፈላጊ ውሳኔዎችን መወሰን
- እንክብካቤ ለሚፈልጉ ልጆች፣ የቤት እንስሳት ወይም አዋቂ ሰው ሀላፊነት መውሰድ

የቀዶ ጥገና እንክብካቤ

- ቁስሎችዎ በፕላስቲክ ማሰሪያዎች ይሸፈናሉ። ከቀዶ ጥገናው ከ48 ሰዓታት በኋላ የፕላስቲክ ማሰሪያዎችን እና ገላውን መታጠብ ይችላሉ።
- የፕላስቲክ መጠቅለያዎችን ካስወገዱ በኋላ በየቀኑ መታጠብ። የቀዶ ጥገናውን ቦታ **አይሹት**።
- በፋሻው ስር፣ ቀዶ ጥገናዎስቴሪ-ስትሪፕስ(Steri-Strips) በሚባሉ ነጫጭ ቴፖች ይሸፈናል። እነዚህ ቴፖች ከብዙ ቀናት በኋላ በራሳቸው ይወድቃሉ።
- በየእለቱ ቀዶ ጥገናዎን ያረጋግጡ ከስር የተዘረዘሩት"መቼ መደወል እንዳለብዎት" ስር የኢንፌክሽን ምልክቶችን ያገኛሉ።

መድሃኒቶች

- ከቀዶ ጥገናዎ ከ 2 ቀናት በኋላ አስፕሪን ወይም ሌሎች የደም መርጋትን የሚጎዱ ምርቶችን አይውሰዱ (የተያያዘውን ሉህ ይመልከቱ)።
- የህመም ማስታገሻ መድሃኒቶችን በታዘዘው መሰረት ይውሰዱ።
- እንደ መመሪያው መደበኛ መድሃኒቶችን መውሰድ ይጀምሩ።

ወደ ሥራ መመለስ

ጤንነት ሲሰማዎት ወደ ሥራ ይመለሱ። ብዙ ሰዎች በ1 ሳምንት ውስጥ ወደ ስራ መመለስ ይችላሉ።

መቼ መደወል እንዳለብዎት

ወደ ነርስ ምክር መስመር በ 206.598.4477 ወይም ለሐኪምዎ ይደውሉ፡-

- ልብስዎን የሚያረጥብ ደም መፍሰስ ወይም ፍሳሽ ካለ
- ከ100.5°F (38°ሴ) በላይ የሆነ ትኩሳት ካለ
- መንቀጥቀጥ እና ብርድ ብርድ ማለት ካለ
- በቀዶጥገናዎ ላይ ሊታይ የሚችል የኢንፌክሽን ምልክት፡-
  - መቅላት ወይመ እብጠት
  - በጣም እየባሰ የሚሄድ ህመም
  - መጥፎ ሽታ ያለው ፈሳሽ ወይም ዓይነቱን ወይም መጠኑን የቀየረ ፈሳሽ
- ማቅለሽለሽ
- ማስታወክ
- ቢጫ ቆዳ (ጃውንዳይስ)
- የእርስዎ ክትትል ጉብኝት ድረስ መጠበቅ የማይችሉ ማንኛውም ስጋቶች

ጥያቄዎች?

ጥያቄዎችዎ ጠቃሚ ናቸው። ጥያቄዎች ወይም ስጋቶች ካሉዎት ሐኪምዎ ወይም የጤና እንክብካቤ አቅራቢዎ ጋር ይደውሉ።

በሳምንቱ ቀናት ከ8 a.m እስከ 4 p.m ወደ የቀዶ ጥገና ስፔሻሊስቶች ነርስ ምክር መስመር በ 206.598.4477 ይደውሉ።

ከስራ ሰዓታት በኋላ እና ቅዳሜና እሁድ እና በዓላት ወደ 206.598.6190 ይደውሉ እና በጥሪው ላይ የነዋሪነት ቀዶ ጥገና እንዲጠራ ይጠይቁ።

ወይም የቀዶ ጥገና ሀኪምዎ እንዲጠራ ይጠይቁ፡-

Dr. ______________________

© University of Washington Medical Center
Amharic published PFES: 2023
Amharic translation by HMC Translation
Clinician review: 06/2018
Reprints on Health Online: https://healthonline.washington.edu

UW Medicine
UNIVERSITY OF WASHINGTON
MEDICAL CENTER

Laparoscopic Gallbladder Surgery

How to prepare and what to expect

This handout is for patients who are having laparoscopic surgery to remove their gallbladder. It explains what to expect, how to prepare for surgery, and how to plan for your recovery.

What is laparoscopic surgery?

In *laparoscopic surgery*, 4 or more small incisions are made in your body. This method leaves smaller scars than *open surgery*. You should also have a faster recovery.

In laparoscopic gallbladder surgery (*cholecystectomy)*, your surgeon will use special tools to remove your gallbladder. These instruments will be inserted through small incisions in your abdomen.

Your surgery will be done in the Surgery Pavilion at University of Washington Medical Center.

During surgery, your abdomen will be filled with *carbon dioxide* (CO_2) gas. This lifts your skin away from your organs so that your doctor can see the area better.

How to Prepare

- **Medicines:** Do **not** take aspirin or other products that affect blood clotting for 1 week before your surgery. Two of these are ibuprofen (Advil, Motrin) and naproxen (Aleve, Naprosyn). See attached sheet for more information.
- **Shaving:** Do **not** shave any part of your body that you do not already shave every day. If you normally shave near your surgical site, do not shave that area for 2 days (48 hours) before your surgery.
- **Going home:** Plan for a responsible adult to drive you home from the hospital and stay with you the first night. You cannot drive yourself or take a taxi or bus home alone from the hospital.

Surgical Specialties Center | Box 356165
1959 N.E. Pacific St., Seattle, WA 98195 | 206.598.4477

Day Before Surgery

- **Arrival time:** An OR (operating room) scheduler will call you by 5 p.m. the night before your surgery and tell you when to come to the hospital. If your surgery is on a Monday, the scheduler will call you the Friday before.

  If you do not receive this call by 5 p.m., call 206.598.6541.

- **Shower:** Take a shower the night before your surgery. Use the special antibacterial soap your nurse gave you.
  - Do **not** use the special soap on your face, hair, or private parts. Use your own soap and shampoo on those areas. (See the directions that came with the soap.)
  - Use clean towels to dry off, and put on clean clothing.

Surgery Day

- **Shower at home:** Take a shower in the morning of your surgery. Follow the same steps as you did for your shower the night before.
- **Heating blanket:** At the hospital, we will cover you with a heating blanket while you wait to go into the OR. This warms your body and helps prevent infection.

After Surgery

You will go home the night after your surgery or the next morning. Plan for a responsible adult to drive you home from the hospital. If you go home the same day as your surgery, plan for an adult to stay with you the first night.

For Your Safety

Medicines you receive during and after your surgery will affect your ability to think clearly. For 24 hours after your surgery, do **not**:

- Drive
- Travel by yourself
- Use machines
- Drink alcohol
- Sign legal papers or make important decisions
- Be responsible for children, pets, or an adult who needs care

Incision Care

- Your incisions will be covered by plastic bandages. You can remove the plastic bandages and shower 48 hours after surgery.
- After removing the plastic bandages, shower every day. Do **not** scrub the incision site.
- Under the bandages, your incisions will be covered by white tapes called Steri-Strips. These tapes will fall off by themselves after several days.
- Check your incisions every day for the signs of infection listed under "When to Call," below.

Medicines

- Do **not** take aspirin or other products that affect blood clotting until 2 days after your surgery (see attached sheet).
- Take your pain medicines as prescribed.
- Start taking your regular medicines as prescribed.

Return to Work

Return to work when you feel OK doing so. Most people can go back to work within 1 week.

When to Call

Call the Nurse Advice Line at 206.598.4477 or your doctor if you have:

- Bleeding or drainage that soaks your dressing
- A fever higher than 100.5°F (38°C)
- Shaking and chills
- Any sign of infection in your incisions:
  - Redness or swelling
  - Pain that is getting worse
  - Drainage that smells bad, or a change in the type or amount of drainage
- Nausea
- Vomiting
- Yellow skin (*jaundice*)
- Any concerns that cannot wait until your follow-up visit

Questions?

Your questions are important. Call your doctor or healthcare provider if you have questions or concerns.

Weekdays from 8 a.m. to 4 p.m., call the Surgical Specialties Nurse Advice Line at 206.598.4477.

After hours and on weekends and holidays, call 206.598.6190 and ask for the resident on call for Surgery to be paged.

Or, ask for your surgeon to be paged:

Dr. ______________________

© University of Washington Medical Center
Published PFES: 1999, 2010, 2018, 2020
Clinician Review: 06/2018
Reprints on Health Online: https://healthonline.washington.edu